

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรมการงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ ด้านวัฒนธรรม ประเพณี สุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 34)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กรมวิชาการ. 2551 : 29) ได้กล่าวถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ และเน้นการใช้ภาษาอย่างถูกต้อง จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ ทำได้ ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนั้นยังได้เน้นในเรื่องของภูมิปัญญาไทย ดังนั้นการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงเน้นแนวคิดใหม่กล่าวคือ ไม่เน้นการอ่านออกเขียนได้เพียงอย่างเดียว แต่จะเน้นการสอนภาษาไทยเพื่อให้สามารถสื่อสารกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ ใช้ภาษาเพื่อแก้ปัญหาในการดำรงชีวิต และปัญหาสังคม สอนภาษาในฐานะเครื่องมือของการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเองและนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาตนเอง นอกจากนี้ยังสอนภาษาเพื่อพัฒนาความคิดโดยมีการประมวลคำถามพหุที่จะสร้างความคิดได้ลึกซึ้ง คิดได้อย่างชาญฉลาด และรอบคอบ การสอนภาษาไทยจะต้องเน้นให้ผู้เรียนมีความรักภาษาในฐานะที่เป็นวัฒนธรรม และถ่ายทอดวัฒนธรรมตามที่บรรพบุรุษได้สร้างสรรค์ในรูปของหลักภาษา ได้แก่ กฎเกณฑ์การใช้ภาษา วรรณคดีและวรรณกรรม ผู้เรียนจะต้องมีทักษะการใช้ภาษา อันได้แก่ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนได้อย่างถูกต้อง สละสลวยตามหลักภาษา อ่านวรรณคดี และวรรณกรรมต่าง ๆ เพื่อศึกษาเรื่องราวชีวิตที่จะทำให้ชีวิตทัศน์และโลกทัศน์

ของผู้อ่านกว้างขวางขึ้น เข้าใจสภาพสังคมวัฒนธรรมทั้งอดีตปัจจุบันและสังคมในอนาคต รวมถึงศึกษานิวมีปัญญาทางภาษาในท้องถิ่นต่าง ๆ

การอ่านเป็นทักษะหนึ่งที่มีความสำคัญ และมีบทบาทในชีวิตประจำวัน ชัณธ์ชัย อธิเกียรติ (2545 : 91) กล่าวไว้ว่า วิชาความรู้ หรือข้อมูลข่าวสารในปัจจุบันนี้มีมากมาย หลายรูปแบบ วิธีการรับสารที่จำเป็นและสำคัญที่สุดยังคงเป็นการอ่าน แม้จะมีเทคโนโลยีมาช่วยในการรับสาร แต่เป็นเพียงเครื่องมือช่วยให้เข้าใจเรื่องบางเรื่องให้ง่ายขึ้นเท่านั้น เมื่อถึงคราวจำเป็นการอ่านต่างหากจะเป็นตัวกำหนดปริมาณและคุณภาพของสิ่งที่ได้เรียนรู้ พรทิพย์ ชวตวรรตน์ (2545 : 59) กล่าวว่า การอ่านเป็นทักษะที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการแสวงหาความรู้ ผู้ที่มีทักษะในการอ่านที่ดีก็สามารถอ่านได้มาก อ่านได้เร็ว อ่านได้ถูกต้อง อ่านได้หลาย ๆ ภาษา ย่อมมีโอกาสในชีวิตหลาย ๆ ด้านมากกว่าคนอื่น เช่น ด้านสังคม ด้านการประกอบอาชีพ ด้านการศึกษาหาความรู้ ตลอดจนด้านข่าวสารข้อมูลทำให้รู้กว้าง รู้ไกลมากกว่าผู้ที่ไม่มีความสามารถในการอ่าน สอดคล้องกับแนวความคิดของ บันลือ พฤกษ์วัน (2533 : 7) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้พัฒนาความคิด ส่งเสริมให้เด็กได้รู้จักใช้กระบวนการคิด (Thinking Process) อันจะนำไปใช้ในการฟัง พูด อ่าน เขียน และหลักภาษาได้ และสอดคล้องกับแนวคิดของ พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต) (2539 : 74-75) กล่าวถึง การพัฒนาของเด็กในยุคปัจจุบัน ซึ่งเป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร เด็กจึงต้องใช้ข้อมูล ข่าวสารให้เป็น ทั้งในด้านการรับเป็นและในด้านการใช้ เป็น เริ่มตั้งแต่การสร้างนิสัยรักการอ่าน และในการอ่านของเด็กจะต้องอ่านเป็น และคิดวิเคราะห์ เป็น จึงจะสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการแก้ปัญหา และทำการสร้างสรรค์ ให้ได้ผลจริง

การอ่านเชิงวิเคราะห์ เป็นการอ่านที่ฝึกให้ผู้อ่านรู้จักใช้ความคิด สติปัญญา และ ความรู้ต่อสิ่งที่ได้อ่าน ฝึกแสดงความคิดเห็นจะช่วยให้ผู้อ่านคิดเป็น มีความรู้กว้างขวางและ เป็นการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในการใช้ทักษะทางปัญญาเพื่อแสดงออกมาเป็นความคิด ของตนเอง การถ่ายทอดความคิดเห็นของตนออกมาได้จำเป็นต้องแสวงหาความรู้ต่าง ๆ นำมา เปรียบเทียบและพัฒนาความสามารถของตนเอง (กรมวิชาการ. 2544 : 10) ผู้อ่านจะสะท้อน ความเข้าใจในการอ่าน บันทึกข้อคิดเห็น คุณค่าของเรื่อง เชื่อมโยงเรื่องราวในเรื่องกับชีวิต จริง ความรู้สึกจากการอ่านแล้วสามารถจำแนก แยกแยะองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นวัตถุประสงค์ของ เรื่องราว หรือเหตุการณ์และหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่าง องค์ประกอบเหล่านั้น เพื่อค้นหาสภาพความเป็นจริงหรือสิ่งสำคัญของสิ่งที่กำหนด

(สุวิทย์ มูลคำ. 2547 : 127) การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ให้ผู้สอนจะต้องใช้วิธีการต่าง ๆ กระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิด ได้ลงมือปฏิบัติ ประเมิน ปรับปรุงแก้ไข และพัฒนางานของตนเอง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เช่น การอภิปราย การวิเคราะห์ การวิจารณ์ และการแสดงความคิดเห็น นอกจากนี้ผู้สอนยังต้องสอดแทรกคุณธรรม เช่น ความรับผิดชอบ ความอดทน ความเพียรพยายาม และจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การตัดสินใจแก้ปัญหา และการวางแผนการดำเนินชีวิตในอนาคต เพื่อให้อยู่ในสังคมที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุข

จากผลการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนบ้านหนองบัวสันตุ ในปี พ.ศ. 2545 พบว่า มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ นักเรียนมีคุณภาพด้านนี้น้อย ไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ ครูไม่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการคิดวิเคราะห์ ควรพัฒนาครูผู้สอนให้เน้นการคิดวิเคราะห์กับนักเรียน (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2552 : 6) นอกจากนี้ยังพบว่า ความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลายอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง โดยเฉพาะทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ แม้จะมีการปรับหลักสูตรภาษาไทยให้ทันสมัยและสอดคล้องกับสภาพสังคมและความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ และเทคโนโลยีต่าง ๆ แล้วก็ตาม (กรมวิชาการ. 2545ข : 17) จากการรายงานผลการทดสอบวัดความรู้นักเรียนระดับชาติ ช่วงชั้นที่ 3 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ปีการศึกษา 2549 นักเรียนโรงเรียนบ้านหนองบัวสันตุ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดมหาสารคาม ได้คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 45.00 ปีการศึกษา 2550 ได้คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 48.02 ปีการศึกษา 2551 ได้คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 44.32 ผลการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยไม่เป็นไปตามเป้าหมายเกณฑ์กลางที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานวางไว้ การพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยยังคงอยู่ประสิทธิภาพ ผลการทดสอบระดับชาติ ระหว่างปีการศึกษา 2549 - 2551 เฉลี่ยเพียงไม่ถึงร้อยละ 50 โดยเฉพาะด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ยังต่ำมากทุกระดับ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2. 2551 : 69) ทั้งนี้เนื่องมาจากเหตุปัจจัยหลายประการที่ทำให้มีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ไม่ว่าจะเป็นกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตัวนักเรียน สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว ความพร้อมของสื่อการสอนและการบริหารจัดการ จึงมีความจำเป็นที่ต้องยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งการเตรียมเด็กนักเรียนให้มีความรู้ที่เหมาะสมกับระดับชั้นและ

วิจัยเป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ต้องเอาใจใส่ เพราะถ้าในชั้นนี้มีความรู้ในภาษาไทยดีแล้วจะส่งผลเมื่อถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งจะทำให้การเรียนมีประสิทธิภาพ นั่นหมายถึงว่าจะเน่นวัดความรู้ระดับชาติ (O - NET) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จะสูงขึ้นตามเป้าหมายที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้ที่ร้อยละ 75

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนบ้านหนองบัวลำต้น เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน โดยให้นักเรียนฝึกการอ่าน เชิงวิเคราะห์ตามระดับความยากง่าย แล้วนำมาสร้างเป็นแบบฝึกทักษะการอ่าน จากหลักการดังกล่าว พบว่า การใช้แบบฝึกทักษะ เป็นวิธีหนึ่งที่สามารถฝึกฝนทักษะการอ่านได้เป็นอย่างดี เพราะสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนของผู้เรียน ทฤษฎีธีระ วัฒนาพันธ์ (2536 : 7) ได้กล่าวไว้ว่า ปัญหาการอ่านสามารถแก้ไขได้โดยการฝึกทักษะอาศัยแบบเรียนหรือแบบฝึก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เพ็ตตี้ (Petty. 1963 : 1427 - A ; อ้างอิงจาก วรรณิการ์ พวงเกษม. 2540 : 469 - 472) ได้ให้ความเห็นว่าการทำซ้ำ ๆ ทำใ้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ยิ่งขึ้น ถ้าผู้เรียนได้รับการฝึกบ่อย ๆ จะทำให้เกิดความแม่นยำในเนื้อหา โดยเฉพาะในเรื่องการใช้ภาษาการเขียน การอ่าน ถ้าทำบ่อย ๆ ความชำนาญจะเกิดขึ้น เนาวรัตน์ ชื่นมณี (2540 : 33) กล่าวว่า การฝึกทักษะมีความจำเป็นต่อการเรียนการสอน และสามารถช่วยให้นักเรียนได้แก้ไขข้อบกพร่องทางการเรียนเขียนอ่านได้ ด้วยการฝึกฝนจากแบบฝึกทักษะที่ครูสร้างขึ้น และทำให้นักเรียนมีทักษะการเขียน ได้ดียิ่งขึ้นซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมไชย คำนขุนทด (2544 : 68) ที่ได้ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่าแบบฝึกทักษะการอ่านมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 83.50 / 84.37 และนักเรียนที่สอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านมีผลสัมฤทธิ์การอ่านสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ใช้แบบฝึกทักษะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เสาวลักษณ์ ครอบจิตร์ (2547 : 85) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการเรียนรู้อ่านโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้อ่านโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการในการอ่านเป็นปกติ และจันทร์เพ็ญ ชูเป็็น (2547 : 72) ได้ศึกษาผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการคิดโดยใช้กลวิธี K - W - L Phus ในรายวิชาการอ่านภาษาฝรั่งเศส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการคิดหลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อแบบฝึกทักษะการอ่านและการคิดภาษาฝรั่งเศสในระดับ
พึงพอใจมาก

ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนมีความคาดหวังว่าแบบฝึกทักษะการอ่าน
เชิงวิเคราะห์ จะเป็นสื่อนวัตกรรมทางการศึกษาที่จะช่วยพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์
ให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น เป็นผู้มีความรู้กว้างขวาง สามารถคิดสืบเสาะหา
ความรู้ แก้ปัญหา และสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาแบบฝึก
ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้นิทานพื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระ
การเรียนรู้ภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

คำถามการวิจัย

แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้นิทานพื้นบ้าน เรื่อง พิกุลทอง กลุ่มสาระ
การเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีผลต่อการอ่านเชิงวิเคราะห์อย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้นิทานพื้นบ้าน เรื่อง พิกุลทอง
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 / 80
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน
เชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้นิทานพื้นบ้าน
เรื่อง พิกุลทอง ก่อนเรียนและหลังเรียน
3. เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้
นิทานพื้นบ้าน เรื่อง พิกุลทอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่าน
เชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้นิทานพื้นบ้าน
เรื่อง พิกุลทอง

สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้นิทานพื้นบ้าน เรื่อง พิศุลทอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีคะแนนการทดสอบ วัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 12 คน โรงเรียนบ้านหนองบัวสันต อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552

2. เนื้อหาในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้นิทานพื้นบ้าน เรื่อง พิศุลทอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหนองบัวสันต อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ปีการศึกษา 2552 โดยใช้นิทานพื้นบ้าน เรื่อง พิศุลทอง แบ่งนิทานออกเป็น 8 ตอน โดยใช้แผนการจัดการความรู้ จำนวน 8 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง จำนวน 8 ชั่วโมง โดยแบ่งเนื้อหา ดังนี้

ตอนที่ 1 กำเนิดพิศุลทอง

ตอนที่ 2 พญาเวรังออกอุบาย

ตอนที่ 3 อภิเษกสมรส

ตอนที่ 4 พิศุลทองพบเนื้อคู่

ตอนที่ 5 กำเนิดเจ้ารักเจ้ายม

ตอนที่ 6 ชะนีพิศุลทอง

ตอนที่ 7 นกสาธิตา

ตอนที่ 8 พิศุลทองลุยไฟ

3. ตัวแปรที่ศึกษามี ดังนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ การเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้ นิทานพื้นบ้าน เรื่อง พิศุลทอง

3.2 ตัวแปรตาม

3.2.1 ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์

3.2.2 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้นิทานพื้นบ้าน เรื่อง พิกุลทอง

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้มีนิยามศัพท์เฉพาะ ดังนี้

ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ หมายถึง การอ่านด้วยความคิดพิจารณาและไตร่ตรอง ด้วยเหตุผล อ่านอย่างรอบคอบ โดยใช้วิจารณญาณอย่างลึกซึ้ง เป็นการคิดที่มีต่อเรื่องราวที่ได้ อ่าน เพื่อหาความแตกต่างระหว่างข้อเท็จจริงกับความคิดเห็น ข้อเท็จจริงกับจินตนาการ

แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ หมายถึง แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้นิทานพื้นบ้านเรื่อง พิกุลทอง โดยปฏิบัติตามกิจกรรมตามแบบฝึกแต่ละตอน มีจำนวน 8 ตอน

นิทานพื้นบ้าน หมายถึง นิทานเรื่อง พิกุลทอง ซึ่งเป็นนิทานที่เล่าขานกันมาตั้งแต่โบราณ โดยสืบทอดต่อกันมาแบ่งนิทานออกเป็น 8 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 กำเนิดพิกุลทอง

ตอนที่ 2 พญาแร้งออกอุบาย

ตอนที่ 3 อภิเษกสมรส

ตอนที่ 4 พิกุลทองพบเนื้อคู่

ตอนที่ 5 กำเนิดเจ้ารักเจ้ายม

ตอนที่ 6 ชะนีพิกุล

ตอนที่ 7 นกสาธิตา

ตอนที่ 8 พิกุลทองลุยไฟ

แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แนวทางดำเนินการจัดกิจกรรมที่ประกอบด้วยสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล กิจกรรมเสนอแนะ บันทึกความคิดเห็น / ข้อเสนอแนะของผู้บริหาร บันทึกผลการเรียนรู้ ปัญหา / อุปสรรค ข้อเสนอแนะ / วิธีแก้ไขการประเมินผล สื่อและนวัตกรรมที่ใช้ในการจัดกิจกรรม ที่ครูผู้สอนเตรียมไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับ

จุดประสงค์การเรียนรู้ มาตรฐานช่วงชั้นเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้
แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 8 แผน

เกณฑ์ 80 / 80 หมายถึง

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยทั้งหมดที่นักเรียนสามารถทำได้
จากการทำแบบฝึกทักษะแต่ละเล่ม ได้คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป ซึ่งเป็นประสิทธิภาพ
ของกระบวนการ (E₁)

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมดที่สามารถ
ทำได้จากการทำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียน ได้คะแนนร้อยละ 80
ขึ้นไป ซึ่งเป็นประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E₂)

ดัชนีประสิทธิผล หมายถึง ค่าที่แสดงความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ของนักเรียน
ที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้นิทานพื้นบ้านเรื่อง พิณฑทอง กลุ่มสาระ
การเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยคิดเป็นร้อยละของคะแนนรวมเฉลี่ย
ของนักเรียนหลังเรียนที่เปลี่ยนแปลงไปจากคะแนนรวมเฉลี่ยของนักเรียนก่อนเรียน

แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ หมายถึง แบบวัดทักษะการอ่าน
เชิงวิเคราะห์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อวัดผลการเรียนรู้หลังจากที่ผู้เรียนจบเนื้อหา ซึ่งเป็น
แบบทดสอบที่สร้างขึ้นตามแนวอิงเกณฑ์ แบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่มีหรือความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อ
การเรียนรู้ ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้นิทานพื้นบ้านเรื่อง พิณฑทอง
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 วัดโดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. การวิจัยครั้งนี้ทำให้ครูได้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้นิทานพื้นบ้าน
เรื่อง พิณฑทอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งทำให้ครูมีสื่อและ
นวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพไปใช้ในการจัดการเรียนรู้

2. ครูสามารถแก้ปัญหาการเรียนรู้ของนักเรียน ที่ทำให้นักเรียนเรียนรู้ได้เร็ว
เรียนได้มาก สนุกสนานตื่นเต้น และตอบสนองการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยไม่เลือกวัน เวลาและสถานที่ สอดคล้องกับระดับ
ความรู้ความสามารถของตนเองเป็นอย่างดี ซึ่งส่งผลดีต่อคุณภาพของนักเรียนให้เป็นคนดี เก่ง
และมีมีความสุข

3. แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้นิทานพื้นบ้านเรื่อง พิณฑทอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สร้างขึ้นสามารถเป็นแบบอย่าง สามารถอ้างอิงหรือเป็นแบบในการที่จะให้ครูนำไปปฏิบัติ หรือเป็นแนวทางในการสร้าง แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้นิทานพื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และในเรื่องอื่น ๆ ต่อไป หรือแม้กระทั่งกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ของตนและคณะครูอื่น ๆ อีกด้วย

4. แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้นิทานพื้นบ้านเรื่อง พิณฑทอง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ได้มีการเผยแพร่ไปในโรงเรียน ในเครือข่ายโรงเรียน และโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดอื่น ๆ จะทำให้ครูได้นำไปใช้และสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ของการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี

5. การทำกิจกรรมกลุ่มจากแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ ส่งผลให้นักเรียน มีความเอื้อเฟื้อและมีความสามัคคีในหมู่คณะ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY